

Sygn. akt III RC 39/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Dąbrowie Tarnowskiej, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący : SSR Zbigniew Lis

Protokolant : st. sekr. sąd. Beata Szlosek

po rozpoznaniu w dniu 08 lutego 2016 r. w Dąbrowie Tarnowskiej

sprawy z powództwa I. W.

przeciwko M. W.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

oraz sprawy z powództwa wzajemnego M. W.

przeciwko I. W.

o podwyższenie alimentów

I. oddala powództwo I. W.

II. zasądza od pozwanego z powództwa wzajemnego I. W. na rzecz powódki z powództwa wzajemnego M. W. alimenty w kwotach po 400 zł (czteryście złotych) miesięcznie - płatne począwszy od dnia 18 czerwca 2015 roku do 20. dnia każdego miesiąca - w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Sosnowcu z dnia 19 marca 2003 roku – sygn. akt: IV RC 2236/02;

III. w pozostałej części oddala powództwo wzajemne;

IV. zasądza od I. W. na rzecz M. W. kwotę 1.107 zł (tysiąc sto siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

V. nadaje wyrokowi w pkt II rygor natychmiastowej wykonalności.

Przewodniczący:

UZASADNIENIE WYROKU

Sądu Rejonowego w Dąbrowie Tarnowskiej

z dn. 08 lutego 2016 r.

I. W. wystąpił do Sądu w dn. 24 października 2014 r. z pozwem przeciwko M. W., w którym ostatecznie domagał się uchylenia obowiązku alimentacyjnego w kwocie 300 złotych miesięcznie ustalonego wyrokiem Sądu Rejonowego w S., sygn. akt IV RC 2236/02 – z dniem wniesienia pozwu.

Wnosił również o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podał, że wyrokiem Sądu Okręgowego wK. z dn. 02.09.2002 r. w sprawie o sygn. akt XVIII RC 406/02 rozwiązane zostało małżeństwo stron przez rozwód z winy obu stron. Następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dn. 19.03.2003 r., sygn. akt IV RC 2236/02 zostały ustalone świadczenia alimentacyjne na rzecz pozwanej M. W. w wysokości 300 zł miesięcznie.

Powód podniósł, że nastąpiła zmiana stosunków oraz odpadła podstawa przyznania alimentów, tj. pozostawanie pozwanej w niedostatku, a dalsze wykonywanie obowiązku alimentacyjnego jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Pozwana bowiem w chwili obecnej otrzymuje emeryturę w kwocie 1.400 zł i zapewne nie spłaca już kredytu. Zatem pozwana bez alimentów nie pozostanie w niedostatku. Dla powoda nie bez znaczenia jest także okoliczność uzyskania przez pozwaną środków ze sprzedaży ich wspólnego mieszkania.

Powód wskazał, że Sąd Okręgowy w K.w sprawie dotyczącej podziału majątku wspólnego ustalił udziały równe postanowieniem z dn. 26.09.2013 r., sygn. akt III Ca 423/13 i zasądził od pozwanej na jego rzecz dopłatę w wysokości 58.528,43 zł płatną do dn. 31 maja 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia płatności. Powód do dnia dzisiejszego nie otrzymał zasądzonej kwoty, chociaż pozwana była w jej posiadaniu, gdyż sprzedała mieszkanie. Zaznaczył, że w chwili obecnej złożył on wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S.

Mając na uwadze zarówno jego sytuację życiową jak i materialną dalsze pobieranie przez pozwaną alimentów jest wg powoda sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Pozwana otrzymuje już odpowiednią emeryturę. Istnieje także znaczna wierzytelność, która należy się powodowi od byłej żony, a która uchyla się od jej zapłacenia pomimo tego, że uzyskała tę kwotę i miała świadomość obowiązku spłaty.

Biorąc pod uwagę środki uzyskane ze sprzedaży mieszkania pozwana zdaniem powoda – znajduje się w lepszej sytuacji majątkowej niż on.

Dalej powód podaje, że sam utrzymuje się jedynie z renty, choruje, a alimenty stanowią dla niego znaczne obciążenie. Podkreśla również, że M. W. także została uznana w wyroku rozwodowym za winną, dlatego też mając na względzie otrzymywanie przez nią emerytury i uchylanie się pozwanej od zapłaty należnych mu środków, dalsze utrzymanie obowiązku alimentacyjnego byłoby niesłuszne, a powołane wyżej okoliczności uzasadniają spełnienie przesłanki nastąpienia zmiany stosunków.

Powód w piśmie uzupełniającym z dn. 23 lutego 2015 r. wskazał również, że w dn. 16 lutego 2015 r. zmarła jego matka, z którą mieszkał. Okoliczność ta ma wpływ na pogorszenie się jego sytuacji majątkowej, gdyż teraz samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe i całość opłat spoczywa tylko na nim. Zatem opłacanie alimentów pozwanej jest przez to większym dla powoda obciążeniem.

Pozwana M. W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i jednocześnie wniosła pozew wzajemny, w którym domagała się podwyższenia alimentów na swoją rzecz do kwoty 500 zł miesięcznie. Wnosiła również o przyznanie zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej jej z urzędu.

W uzasadnieniu podała, że obecnie ma 63 lata. Jest na emeryturze oraz jest inwalidą II grupy od 1994 r. bez prawa do pracy. Choruje na stwardnienie rozsiane, astmę, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia rytmu serca, gdyż ma uszkodzoną zastawkę, ma polipy w woreczku żółciowym oraz uszkodzoną wątrobę i nerki. Choroby te wymagają kosztownego leczenia, zakupu leków, których niejednokrotnie z uwagi na brak środków pieniężnych nie jest w stanie wykupić. Choroby te nie są uleczalne i nie wszystkie leki oraz badania są refundowane. Natomiast stan jej zdrowia ciągle się pogarsza z uwagi na liczne schorzenia. Pogarsza się również jej stan psychiczny i miewa luki w pamięci.

Jej sytuacja materialna jest bardzo ciężka. Po dokonaniu opłat i zakupie najpotrzebniejszych leków praktycznie nie posiada żadnych środków na utrzymanie.

Pozwana (powódka z powództwa wzajemnego) zarzuciła, że nie jest prawdą, iż otrzymuje 1.400 zł emerytury. Otrzymuje bowiem 1.156,32 zł, z czego kwotę 343,77 zł komornik co miesiąc ściąga dla byłego męża. Stąd też sytuacja materialna I. W. się poprawiła. Ponadto otrzymał on spłatę w wysokości 15.000 zł.

M. W. podniosła, że nie posiada żadnych ruchomości, ani oszczędności. Prowadzi gospodarstwo domowe sama i mieszka w mieszkaniu córki, na którego zakup przekazała jej przelewem 90.000 zł. W zamian córka wyremontowała mieszkanie, urządziła i załatwiła wszystkie formalności związane z jego zakupem.

Córka znalazła dla niej to mieszkanie, aby matka mogła być bliżej niej i się nią w razie potrzeby opiekować. M. W. wyjaśniła też, że nie może z nikim zamieszkiwać, gdyż jej stan zdrowia, tj. silne napady kaszlu, bezsenność, chrapanie powodują, że mieszkanie z nią byłoby zbyt uciążliwe dla innych osób.

Wyjaśniła też, że mieszkanie w S. w chwili jego sprzedaży było 30 lat nieremontowane i przed jego sprzedażą dokonała w nim następujących remontów: wymieniła stolarkę okienną i drzwiową, położyła panele, wymieniła przewody elektryczne, położyła gładzie oraz wyremontowała łazienkę. Remont kosztował ją ok. 15.000 zł i wzięła na niego pożyczkę. Mieszkanie to sprzedała zatem za kwotę 138.000 zł, z czego 10 % zapłaciła pośrednikowi zgodnie z umową i pozostało jej 124.200 zł, a po odliczeniu remontu, na który się zapożyczyła pozostało jej ok. 109.200 zł. Z tej kwoty darowała kwotę 90.000 zł córce na zakup mieszkania, 15.000 zł przekazała przelewem I. W. tytułem spłaty, następnie spłaciła debet w wysokości 1.500 zł oraz spłaciła do końca pożyczkę, wykupiła leki i opłaciła rachunki za media.

Podaje, że jej obecny dochód stanowi emerytura w kwocie 812,55 zł i 300 zł alimentów, łącznie 1.112,55 zł. Natomiast jej wydatki kształtują się następująco: czynsz w kwocie 398,30 zł, energia elektryczna wynosi ją 55,17 zł, rachunki za gaz wynoszą 74,88 zł, za telefon rachunki wynoszą 40 zł, zakup środków czystości to koszt 150 zł, leki to wydatek w kwocie 400 – 450 zł.

Tak więc jej sytuacja obecnie jest bardzo ciężka i pogorszyła się od momentu, odkąd musi spłacać powoda przez zajęcie komornicze. Wskazała też, że I. W. oprócz tego, że pobiera rentę, to jeszcze dodatkowo pracuje.

W odpowiedzi na pozew wzajemny pozwany I. W. domagał się oddalenia powództwa wzajemnego w całości.

W uzasadnieniu podał, że jego obecny dochód stanowi emerytura i renta w łącznej kwocie 2.507,75 zł i jest to kwota, która z ledwością pozwala mu na zaspokojenie swoich potrzeb życiowych i utrzymanie. Jego wydatki miesięczne kształtują się następująco: opłata za mieszkanie 614 zł, za energię elektryczną ok. 77 zł, wyżywienie 500 – 700 zł, środki czystości 200 zł, leki 400 zł, opieka lekarska 100- 150 zł oraz alimenty 300 zł. Łącznie całkowita kwota jego wydatków przekracza kwotę 2.500 zł. Podał też, że podobnie jak pozwana jest osobą schorowaną i przez komisję lekarską ZUS został zakwalifikowany do trzeciej grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia, stale pozostaje pod opieką lekarską i ze względu na swoje schorzenia przyjmuje leki. Natomiast twierdzenia M. W. dotyczące podjęcia przez niego pracy zarobkowej, z której czerpie dodatkowy dochód, są całkowicie fałszywe.

Ponadto wskazał, że pomimo, iż M. W. nie jest w stanie sama utrzymać się, dokonała jednak znacznej darowizny w kwocie 90.000 zł oraz, przy czym przypuszczać należy, że jej działanie miało na celu uniemożliwienie wyegzekwowania należnej mu kwoty.

Wobec powyższego nie jest w stanie dalej ponosić zobowiązania alimentacyjnego w kwocie 300 zł na rzecz byłej żony i podtrzymuje żądanie zawarte we wniesionym przez niego pozwie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dn. 19 marca 2003 r. – sygn. akt IV RC 2236/02 Sąd Rejonowy w S. zasądził od I. W. na rzecz M. W. alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie, poczynając od dnia 7 grudnia 2002 r. płatne z góry do 20. dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

Wyrokiem z dn. 22 sierpnia 2003 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację wniesioną przez I. W. od w/w wyroku Sądu Rejonowego w S..

Rozwód pomiędzy stronami został orzeczony wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dn. 2 września 2002 r. – z winy obu stron.

W 2003 r. sytuacja stron przedstawiała się następująco:

I. W. był częściowo niezdolny do pracy. Łączny jego dochód wynosił ok. 1572,50 zł miesięcznie, w tym kwotę 1012,50 zł netto otrzymywał tytułem świadczenia rentowego oraz kwotę 560 zł tytułem wynagrodzenia za świadczoną pracę w Spółdzielni (...). Mieszkał razem z matką, która otrzymywała rentę rodzinną w kwocie 900 zł miesięcznie oraz leczył się z powodu zaburzeń depresyjnych i na zapalenie oskrzeli. Koszty jego leczenia wynosiły 150 zł miesięcznie, ponosił też opłatę za mieszkanie w kwocie 200 zł miesięcznie, natomiast opłaty za media regulowała jego matka. Był obciążony alimentami w kwotach po 350 zł miesięcznie na córkę E. W. (1) która miała wówczas 18 lat.

M. W. była osobą całkowicie niezdolną do pracy i uzyskiwała dochód w wysokości 588,54 zł miesięcznie tytułem świadczenia rentowego wraz z zasiłkiem rodzinnym na rzecz córki E. W. (1). Mieszkała wraz z córką w mieszkaniu w S.. M. W. chorowała na stwardnienie rozsiane, którego miesięczny koszt leczenia wynosił 300 zł. Poza tym ponosiła koszty utrzymania mieszkania w wysokości około 505 zł miesięcznie.

Dowód:

- zalegające w aktach Sądu Rejonowego w S.o sygn. IV RC 2236/02: wyrok tamt. Sądu z dn. 19.03.2003 r. wraz z uzasadnieniem (k. 34, 38-41) oraz wyrok Sądu Okręgowego w K. z dn. 22.08.2003 r. sygn. akt. XVIII RCa 170/03 wraz z uzasadnieniem (83-85v)

Postanowieniem z dn. 07 listopada 2012 r. sygn. akt II Ns 2668/11 Sąd Rejonowy w S. dokonał podziału majątku wspólnego M. W. i I. W. w ten sposób, że ustalił udział M. W. w majątku wspólnym w wysokości 7/10, a udział I. W. w wysokości 3/10, a następnie przyznał na wyłączną własność M. W. m. in. spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego (...) położonego w S. przy ul. (...)znajdujące się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „(...)” w S. wraz z wkładem mieszkaniowym o wartości 122.926,87 zł, zasądzając od M. W. na rzecz I. W. dopłatę w wysokości 31.929 zł płatną w dwóch ratach – pierwsza w kwocie 5.000 zł płatna w terminie dwunastu miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia, druga rata w kwocie 26.929 zł płatna w terminie trzydziestu sześciu miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia w terminie płatności którejkolwiek z rat.

Postanowieniem z dnia 26 września 2013 r., sygn. akt III Ca 423/13 Sąd Okręgowy w K. w skutek apelacji wniesionej od w/w postanowienia przez obydwie strony zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że oddalił wniosek M. W. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym oraz zasądził od M. W. na rzecz I. W. dopłatę w wysokości 58.528,43 zł płatną w terminie do 31 maja 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności.

Dowód:

- kopia postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dn. 07.11.2012 r., sygn. akt II Ns 2668/11 – k. 5-6, 14-15

- kopia postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dn. 26.09.2013 r., sygn. akt. III Ca 423/13 z klauzulą wykonalności – k. 6v – 7, 15v-16

M. W. w dn. 16 lipca 2014 r. sprzedała mieszkanie, które zostało jej przyznane na podstawie ww. postanowienia z dn. 07 listopada 2012 r., za łączną cenę 137.000 zł.

W dn. 21 lipca 2014 r. z tych pieniędzy darowała córce E. Z. kwotę 90.000 zł na zakup spółdzielczego własnościowego mieszkania w N., na dowód czego spisano umowę w zwykłej formie pisemnej.

W dn. 22 lipca 2014 r. pozwana przełała ww. kwotę na rachunek E. i P. Z..

W dn. 23 lipca 2014 r. E. Z. kupiła od D. P. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego w N., ul. (...) o pow. użytkowej 32,63 m⁽²⁾ za cenę 90.000 zł.

Dowód:

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v
- zeznania powoda I. W.– k. 114v – 115
- kopia aktu notarialnego umowy sprzedaży z dn. 16.07.2014 r., Rep. A numer (...) – k. 38
- kopia umowy darowizny z dn. 21.07.2014 r. – k. 38
- potwierdzenie przelewu z dn. 22.07.2014 r. – k. 38
- kopia aktu notarialnego umowy sprzedaży z dn. 23.07.2014 r., Rep. A numer (...) – k. 38

Wartość rynkowa mieszkań w 2013 r. w S. kształtowała się na poziomie 1.855 zł/m² obliczona w celu przetargu na ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego z możliwością przekształcenia w odrębną własność.

Dowód:

- kopia ogłoszenia SM (...)– k. 38

Z uzyskanej ceny za mieszkanie M. W. zapłaciła pośrednikowi 13.700 zł, pokryła koszty remontu sprzedanego mieszkania w kwocie około 15.000 zł oraz spłaciła limit zadłużenia w kwocie 1.500 zł w (...) Banku (...), a po zamknięciu rachunku pozostała jej kwota do wypłaty 367,51 zł.

Dowód:

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v
- kopia aneksu do umowy o limit zadłużenia z dn. 18.03.2014 r. – k. 38
- zamknięcie rachunku oraz zamknięcie limitu zadłużenia w koncie z dn. 01.12.2014 r. – k. 38

Ponadto M. W. przełała byłemu mężowi tytułem dopłaty kwotę 10.000 zł – w dn. 22 lipca 2014 r. i 5.000 zł – w dn. 25 sierpnia 2014 r.

Dowód:

- potwierdzenia przelewu z dn. 22.07.2014 r. i z dn. 25.08.2014 r.– k. 38
- zeznania powoda I. W.– k. 114v – 115
- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v

Pozwana M. W. obecnie mieszka w N., ul. (...) i jest tam zameldowana na stałe od 28 lipca 2014 r.

Dowód:

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v
- zeznania powoda I. W. – k. 114v – 115
- potwierdzenie zameldowania na pobyt stały M. W. – k. 38

M. W. jest całkowicie niezdolna do pracy na stałe od 1998 r. W 1994 r. została zaliczona do II grupy inwalidów.

Dowód:

- kopia wypisu orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dn. 22.05.1998 r. – k. 38
- wypis z treści orzeczenia z dn. 22.03.1994 r. – k. 38

Utrzymuje się z emerytury przyznanej od dn. 04.09.2011 r. Wysokość emerytury od dn. 01.01.2015 do dn. 28.02.2015 r. wynosiła 1.339,08 zł brutto, z czego po potrąceniu zaliczki na podatek, kwoty składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz kwoty w związku z zajęciem komorniczym w wysokości 343,77 zł pozostawała jej kwota do wypłaty 792,79 zł. Natomiast od dn. 01 marca 2015 r. jej emerytura wynosi 1.375,08 zł brutto, z której po dokonaniu ww. potrąceń pozostaje jej kwota do wypłaty w wysokości 812,55 zł miesięcznie.

Poza tym otrzymuje 300 zł miesięcznie tytułem alimentów od I. W..

Jej dochód za 2014 rok wyniósł 16.026,78 zł.

Dowód:

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v
- decyzja ZUS Oddział w T. o waloryzacji emerytury z dn. 01.03.2015 r. – k. 38
- PIT 40 A – roczne obliczanie podatku przez organ rentowy za rok podatkowy 2014 – k. 38
- dwa zaświadczenia ZUS Oddział w T. z dn. 17.06.2015 r. – k. 38
- przekaz pocztowy z dn. 06.06.2015 r. – k. 38

M. W. na dzień 17.06.2015 r. na terenie Gminy Ż. nie figurowała w rejestrze podatku rolnego, a także w rejestrze podatku od nieruchomości oraz podatku leśnego.

Dowód:

- zaświadczenie UM w Ż. z dn. 17.06.2015 r. – k. 38

Pozwana ponosi opłatę za mieszkanie do spółdzielni w wysokości ok. 400 zł miesięcznie, w tym koszty centralnego ogrzewania, koszty eksploatacji, koszty funduszu remontowego, koszt wody i kanalizacja oraz koszt wywozu nieczystości. Poza tym opłaca rachunki za gaz w wysokości ok. 77 zł na dwa miesiące oraz za telefon komórkowy w wysokości 40 zł miesięcznie. Za energię elektryczną płaciła w 2015 r. – za lipiec 329,19 zł oraz od sierpnia do listopada po 55,17 zł miesięcznie.

Dodatkowo w dn. 27 lutego 2015 r. dokonała zapłaty za gaz w kwocie 207,87 zł.

Dowód:

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v
- dowody zapłaty, rachunki i prognozy – k. 38

M. W. choruje na stwardnienie rozsiane od 1996 r. i została uznana orzeczeniem lekarza orzecznika z dn. 22.05.1998 r. za całkowicie i trwale niezdolną do pracy oraz zaliczona została do drugiej grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia.

Dowód:

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v
- kopia wypisu z treści orzeczenia lekarskiego orzecznika ZUS oraz kopia wypisu z treści orzeczenia z dn. 22.03.1994 r. Komisji Lekarskiej do Sprawy Inwalidztwa i Zatrudnieni - nr akt (...) dn. 22.05.1998 r. – k. 38

Poza stwardnieniem rozsianym M. W. choruje na astmę związaną z alergią, dychawicę oskrzelową, chorobę tkanek miękkich, zwyrodnienia wielostawowe oraz ma uszkodzony bark. Ma też problemy ze wzrokiem.

Dowód:

- kopia dokumentacji medycznej M. W. – k. 38
- kopia wyników testów skórnych P. A. – k. 89
- karta informacyjna leczenia sanatoryjnego – k. 87

Cena leków dla M. W. wynosi miesięcznie co najmniej 400 zł. Co trzy miesiące pozwana jeździ do L., do profesora - specjalisty w dziedzinie stwardnienia rozsianego płacąc za wizytę 120 zł.

We wrześniu ubiegłego roku była też w sanatorium w B. i zapłaciła za pobyt ok. 275 zł.

Ponadto ze względu na alergię jest zmuszona do używania specjalnych środków antyalergiczných. Powinna też pozostawać na specjalnej diecie, jednak jej na to nie stać. Nie stać jej na nowe okulary, a inhalator musi wypożyczać.

Dowód:

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v
- faktura Vat nr (...)z dn. 10.09.2015 r. – k. 86v
- karta informacyjna leczenia sanatoryjnego – k. 87
- zalecenia (...). – k. 86

Nikt jej nie wspiera finansowo. Wspiera ją córka – E. Z., która odwiedza ją codziennie i pomaga w czynnościach domowych. Ma jeszcze syna, który mieszka z S. z żoną i dwojgiem dzieci.

Dowód:

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v

I. W. obecnie mieszka sam. Jego matka T. W. zmarła w 16 lutego 2015 r.

Dowód:

- zeznania powoda I. W. – k. 114v – 115

- odpis skrócony aktu zgonu T. W. – k. 24

I. W. w okresie od dn. 01 marca 2013 r. do dn. 28 lutego 2014 r. pobierał świadczenie rentowe w kwocie 1.743,68 zł netto, a następnie od dn. 01 marca 2014 r. do dn. 28 lutego 2015 r. pobierał świadczenie rentowe w kwocie 1.771,58 zł netto.

Z tytułu pobieranej renty jego roczny przychód netto za rok 2014 r. wyniósł 21.203,16 zł.

Od dn. 01 marca 2015 r. pobiera miesięcznie: emeryturę w wysokości 821,07 zł brutto oraz rentę w wysokości 1.798,58 zł brutto, a po odliczeniu podatku dochodowego i składki na ubezpieczenie zdrowotne pobiera łącznie 2.507,75 zł netto.

Dowód:

- zeznania powoda I. W. – k. 114v – 115

- PIT 11 A – informacja o dochodach uzyskanych od organu rentowego na nazwisko I. W. za rok 2014 – k. 61 – 61v

- dwie decyzje ZUS Oddział w S. z dn. 01.03.2013 r. i z dn. 01.03.2014 r. – k. 89

- kopia decyzji ZUS Oddział w S. z dn. 01.03.2015 r. – k. 72

- przekazy pocztowe z dn. 01.10.2014 r. i z dn. 01.09.2015 r. – k. 62

I. W. jest najemcą mieszkania w S. i tytułem czynszu za mieszkanie ponosi opłatę w wysokości ok. 610 zł miesięcznie.

Jego opłaty za media kształtują się następująco: za energię elektryczną płaci ok. 75 zł miesięcznie, za Internet i telewizję kablową płaci 89,99 zł miesięcznie, za gaz płaci ok. 150 zł co dwa miesiące, za telefon komórkowy płaci 36 zł miesięcznie.

Opłaca również składki na ubezpieczenie w kwocie 79,71 zł kwartalnie.

Natomiast na jedzenie wydaje ok. 500 – 600 zł miesięcznie.

Poza alimentami, które płaci w wysokości 300 zł miesięcznie na byłą żonę, nie ma żadnych innych obciążeń z tytułu obowiązku utrzymania osób.

Nie posiada samochodu ani żadnych oszczędności, a także nie ma długów.

Dowód:

- zeznania powoda I. W. – k. 114v – 115

- kopia kartoteki finansowej I. W. za okres od 01.01.2015 – 30.09.2015 dla rozrachunku - k. 60 – 60v

- zestawienie transakcji z rachunku I. W. – przelew z dn. 01.10.2015 r. – k. 68

- kopia rachunków za energię elektryczną od października 2015 r. do lutego 2016 r. – k. 71

- kopia rachunku za (...) za miesiąc sierpień 2015 r. – k. 74

- kopia rachunku za telefon za październik 2015 r. – k. 74

- kopia dowodów opłacenia składek PZU Oddział S. – k. 73

Powód w związku ze służbą wojskową ma od dn. 08.04.1991 r. orzeczone inwalidztwo grupy trzeciej.

Dowód:

- kopia odpisu wypisu z treści orzeczenia dn. 08.04.1991 r. Obwodowej Komisji Lekarskiej do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia, Nr akt (...) - k. 62-62v

I. W. chorował w wojsku na gruźlicę płuc i w związku z tym przyjmuje nadal leki zapobiegawcze, których koszt wynosi ok. 20 zł miesięcznie. Oprócz tego leczył się neurologicznie z powodu dolegliwości bólowych kręgosłupa i w razie potrzeby bierze leki przeciwbólowe takie jak ibuprofen.

W latach 2003 – 2004 leczył się również psychiatrycznie z powodu zaburzeń depresyjnych.

Dowód:

- zeznania powoda I. W. – k. 114v – 115

- kopia dokumentacji medyczna I. W. – k. 66 – 67, 69 – 70

Na wniosek I. W. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. – D. B. pismem z dn. 22.09.2014 r. dokonał zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego (...) Banku (...) należącego do M. W. oraz świadczeń emerytalno – rentowych M. W. celem egzekucji należności głównej w kwocie 45.213,20 zł wraz z odsetkami i kosztami.

W związku z dokonanymi zajęciami Komornik Sądowy potrąca M. W. z emerytury miesięcznie kwotę 343,77 zł, z czego przekazuje I. W. kwotę 312 zł miesięcznie.

Dowód:

- zeznania powoda I. W. – k. 114v – 115

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v

- kopia zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego z dn. 22.09.2014 r. – k. 63

- kopia zajęcia świadczeń rentowo – emerytalnych z dn. 22.09.2014 r. – k. 64

- wydruk komputerowy z informacją o zajęciu komorniczym – k. 38

Strony postępowania nie utrzymują ze sobą kontaktu.

M. W. wysłała sms-a I. W. z propozycją ugodowego zakończenia postępowania. Zaproponowała, że zrezygnuje z alimentów w zamian za to, że on zrezygnuje z pozostałej kwoty tytułem dopłaty.

Dowód:

- zeznania powoda I. W. – k. 114v – 115

- zeznania pozwanej M. W. – k. 115 – 115 v

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów i zeznań stron.

Wszystkie dowody z dokumentów były w pełni wiarygodne, gdyż nie ujawniły się żadne okoliczności podważające ich autentyczność bądź prawdziwość zawartych w nich treści.

Zeznania powoda (pозwanego z powództwa wzajemnego) I. W. uznał Sąd za wiarygodne, za wyjątkiem tego, że wydaje on na leki około 300 zł miesięcznie, skoro przyjmuje tylko doraźnie leki przeciwbólowe bez recepty, których cena nie jest wysoka.

Relacje pozwanej (powódki z powództwa wzajemnego) M. W. Sąd także uznał generalnie za wiarygodne, z tym, że tam, gdzie pozwana podawała kwoty opłat za media rozbieżne z treścią dokumentów Sąd oparł się na dokumentach jako dowodach obiektywnych.

Sąd również nie dał wiary pozwanej, że darując córce pieniądze nie miała świadomości działania z pokrzywdzeniem byłego męża, z tym, że ta okoliczność nie miała istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Przepis art. 60 § 1 kro stanowi, że małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. Zgodnie z § 3 powołanego artykułu obowiązek dostarczania środków utrzymania małżonkowi rozwiedzionemu wygasa w razie zawarcia przez tego małżonka nowego małżeństwa. Jednakże gdy zobowiązanym jest małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za winnego rozkładu pożycia, obowiązek ten wygasa także z upływem pięciu lat od orzeczenia rozwodu, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności sąd, na żądanie uprawnionego, przedłuży wymieniony termin pięcioletni.

Rozwód pomiędzy stronami został orzeczony wyrokiem Sądu Okręgowego w K.z dn. 2 września 2002 r. – z winy obu stron, a zatem obowiązek alimentacyjny nie wygasł po pięciu latach od rozwiązania małżeństwa.

Nie można również stwierdzić, aby M. W. przestała pozostawać w niedostatku, co powodowałoby wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego.

Jak bowiem słusznie zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z dn. 19 maja 1975 r. – III CRN 55/75 (OSNC 1976/6/133), niedostatek w rozumieniu art. 60 § 1 k.r.o. nie wiąże się z zupełnym niezaspokojeniem usprawiedliwionych potrzeb. Stan niedostatku zachodzi już wtedy, gdy uprawniony nie ma możliwości zarobkowych i majątkowych pozwalających na pełne zaspokojenie jego usprawiedliwionych potrzeb, a jeżeli uprawniony jest chory, to do potrzeb tych należą i lekarstwa.

Zarówno żądanie powoda uchylenia obowiązku alimentacyjnego, jak i zawarte w powództwie wzajemnym żądanie podwyższenia alimentów znajdują oparcie w treści art. 138 kro, który stanowi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przesłanką konieczną do podwyższenia alimentów jest zmiana stosunków od chwili poprzedniego ustalenia wysokości alimentów, przy czym musi to być zmiana istotna oraz winna polegać na zwiększeniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub zwiększeniu majątkowych i zarobkowych możliwości zobowiązanego.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że możliwości I. W. w zakresie płacenia alimentów należy ocenić jako lepsze niż w czasie poprzedniego zasądzenia alimentów.

Obecnie otrzymuje on bowiem rentę i emeryturę w wysokości około 2.500 zł netto (nie licząc kwoty 312 zł przekazywanej mu przez komornika w ramach egzekucji przeciwko M. W.). W porównaniu do sytuacji z chwili zasądzenia alimentów, tj. do roku 2003 r., w którym uzyskiwał on dochód w kwocie 1.572,50 zł, widoczne jest zatem wyraźne polepszenie jego sytuacji materialnej. Poza tym ustał również obowiązek alimentacyjny powoda względem córki w kwocie 300 zł miesięcznie, który istniał w dacie zasądzenia alimentów dla M. W.. Obecnie nie ma on żadnych osób na utrzymaniu.

Przeprowadzone postępowanie wykazało zaś, że M. W. nadal pozostaje w niedostatku. Jest przewlekle, nieuleczalnie chora i przez to trwale i całkowicie niezdolna do pracy. Jej stan zdrowia wymaga stałego, kosztownego leczenia, a dochody, które osiąga nie pozwalają na wykupienie nawet niezbędnych leków. Wysokość jej renty nieco wzrosła w porównaniu z 2003 r., ale jest tak niska, że nie wystarcza na zaspokojenie podstawowych potrzeb, gdyż po potrąceniu komorniczym jej dochód wynosi 812,55 zł miesięcznie. Biorąc pod uwagę także znaczny upływ czasu od zasądzenia ostatnich alimentów, które nie były podwyższane od prawie 13 lat, Sąd uznał częściowo za zasadne powództwo wzajemne, podwyższając alimenty o 100 zł miesięcznie.

Odnosząc się do zarzutu I. W. sprzedaży przez pozwaną mieszkania w S., a następnie dokonania darowizny kwoty 90.000 zł z uzyskanej ceny na rzecz córki stron i zakupu przez nią mieszkania za pieniądze pochodzące z tej darowizny, w którym to mieszkaniu obecnie mieszka M. W., Sąd uznał, że sprzedaż mieszkania i dokonanie darowizny nie mają wpływu na ocenę sytuacji materialnej M. W., bowiem pozwana, aby spłacić powoda tak czy inaczej musiała sprzedać mieszkanie w S., gdyż nie miała pieniędzy na spłatę, a w jej sytuacji jest bardzo mało prawdopodobne, aby miała zdolność kredytową, co pozwoliłoby jej na spłacenie byłego męża z kredytu. Pieniądze ze sprzedaży mieszkania nie mogły jednak zostać przeznaczone na bieżące wydatki, gdyż wówczas pozwana nie miałaby zaspokojonych potrzeb mieszkaniowych. Powódka zaś wykazała, że wydała całość pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży mieszkania, a więc jej bieżąca sytuacja materialna nie uległa poprawie.

Faktem jest, że działanie pozwanej, tj. przeprowadzenie sprzedaży jednego mieszkania, darowanie większości pieniędzy córce i zakupienie przez córkę innego mieszkania, pozbawiło powoda możliwości uzyskania od pozwanej całości należnej mu dopłaty, ale kodeks cywilny przewiduje środki umożliwiające pokrzywdzonemu wierzycielowi dochodzenie swoich praw w takiej sytuacji.

Trzeba stwierdzić, że sytuacja materialna pozwanej jest bardzo trudna przede wszystkim z uwagi na jej ciężką chorobę i dlatego jako racjonalne trzeba ocenić przeniesienie się pozwanej do N., co pozwala jej uzyskać wsparcie ze strony córki. Dlatego Sąd uznał, że w świetle powyższych rozważań nie można uznać postępowania pozwanej za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, co uzasadniałoby uchylenie obowiązku alimentacyjnego.

Z tych względów Sąd oddalił w pkt I wyroku powództwo I. W., gdyż nie zaistniały przesłanki do wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego.

Natomiast w pkt II wyroku Sąd podwyższył alimenty na rzecz M. W. od dnia złożenia pozwu wzajemnego - o kwotę 100 zł, tj. do kwoty po 400 zł miesięcznie – uwzględniając powództwo wzajemne w połowie.

O kosztach postępowania Sąd zaś orzekł na podstawie art. 98 kpc i 100 kpc.

Powództwo o uchylenie alimentów zostało oddalone w całości, dlatego według treści art. 98 kpc I. W. winien pokryć całość kosztów pozwanej M. W., zgodnie z zasadą, że strona przegrywająca zwraca koszty stronie przeciwnej. Na koszty tej części postępowania składają się koszty zastępstwa procesowego w stawce minimalnej, tj. kwota 600 zł (na podstawie § 6 pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) - powiększona o podatek VAT (na podstawie § 2 pkt 3) tego rozporządzenia). Natomiast ze względu na uwzględnienie powództwa wzajemnego w połowie – zwrot kosztów zastępstwa procesowego należy się powódce w połowie tej stawki, tj. w kwocie 300 zł powiększonej o podatek VAT, co daje łącznie 1.107 zł.

Ponadto Sąd nadał wyrokowi w pkt II rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 1) kpc.

SSR Zbigniew Lis